

ΦΩΚΙΑ ΜΟΝΑΧΟΥΣ- ΜΟΝΑΧΟΥΣ

Η ΜΕΣΟΓΕΙΑΚΗ ΦΩΚΙΑ
ΈΝΑ ΑΠΕΙΛΟΥΜΕΝΟ ΕΙΔΟΣ

41ο Γυμνάσιο Αθήνας

Σχ. Έτος 2013-2014

Τμήμα Β2

ΠΑΛΙΑ ΖΩΗ

- © Η μεσογειακή φώκια μοναχός (είναι το ένα από τα δύο εναπομείναντα είδη [φώκιας μοναχού](#) της οικογένειας των [φωκιδών](#). Κάποτε ήταν εξαπλωμένη σε όλες τις ακτές τις [Μεσογείου](#), της [Μαύρης Θάλασσας](#) και του ανατολικού [Ατλαντικού](#). Σήμερα, με αριθμό μικρότερο από 600 ζώα, συγκαταλέγεται στα σπανιότερα και πλέον απειλούμενα ζωικά είδη του πλανήτη και χαρακτηρίζεται ως *κρισίμως κινδυνεύον* με αφανισμό από την [Διεθνή Ένωση Προστασίας της Φύσης](#). Ο μισός περίπου πληθυσμός, γύρω στα 250-300 άτομα, ζει στην [Ελλάδα](#).

MONACHUS MONACHUS

- ◎ Το μήκος των ενήλικων ζώων κυμαίνεται μεταξύ 2-3 μέτρων, ενώ το βάρος τους φθάνει έως και τα 350 κιλά, με τα θηλυκά να είναι λίγο μικρότερα από τα αρσενικά. Το σώμα τους καλύπτεται από στιλπνό τρίχωμα, μήκους περίπου μισού εκατοστού. Το χρώμα τους ποικίλλει από ανοιχτό γκρίζο και μπεζ στα θηλυκά μέχρι σκούρο καφέ και μαύρο στα αρσενικά, πολλές φορές διάστικτο και με ανοιχτόχρωμα σημεία στον αυχένα, τον λαιμό και την κοιλιά.

Στα αρσενικά είναι ιδιαίτερα εμφανής και ευδιάκριτη η λευκή κηλίδα στην κοιλιά. Οι μεσογειακές φώκιες ζουν μέχρι και 45 χρόνια, αν και ο μέσος όρος είναι γύρω στα 20,. Ζευγαρώνουν στο νερό και γεννούν κάθε 2 χρόνια πάντα στην στεριά- συνήθως ένα μικρό, σπανιότερα δύο. Το νεογέννητο έχει μήκος περίπου 1 μέτρο, ζυγίζει γύρω στα 15 κιλά και είναι ήδη ικανό να κολυμπήσει. Το δέρμα του καλύπτεται από μακρύ σκούρο τρίχωμα μήκους έως και 1,5 εκατοστά. Το τρίχωμα αυτό αντικαθίσταται μέσα σε δύο μήνες από το κοντό τρίχωμα των ενήλικων ζώων.

ΑΠΕΙΛΕΣ

- Οι κύριες απειλές για τη μεσογειακή φώκια στην Ελλάδα σχετίζονται κυρίως με τις ανθρώπινες δραστηριότητες και είναι οι εξής:
- • Η ηθελημένη θανάτωση. Σύμφωνα με τα αποτελέσματα των νεκροψιών που έχουν πραγματοποιηθεί σε φώκιες οι οποίες εκβράστηκαν στις ελληνικές ακτές τα τελευταία 25 χρόνια, η θανάτωση από τον άνθρωπο παραμένει η κύρια απειλή, κυρίως για τα ενήλικα άτομα του είδους. Το ποσοστό θνησιμότητας από ηθελημένες θανατώσεις φτάνει στα ενήλικα ζώα το 50%.

➤ Η τυχαία παγίδευση σε αλιευτικά εργαλεία. Ο θάνατος φωκών από την τυχαία παγίδευση σε αλιευτικά εργαλεία παραμένει ένα ιδιαίτερα σοβαρό πρόβλημα στις περισσότερες περιοχές εξάπλωσης του είδους. Τα ζώα παγιδεύονται κυρίως σε στατικά δίκτυα που χρησιμοποιούνται ευρέως από την παράκτια αλιεία. Το ποσοστό θνησιμότητας από την τυχαία παγίδευση σε αλιευτικά εργαλεία φτάνει στα νεαρά άτομα του είδους το 46%.

➤ Η υπεραλίευση.

Είτε με νόμιμα είτε με παράνομα μέσα, η υπεραλίευση είναι ακόμα ένας παράγοντας που μπορεί να επηρεάσει αρνητικά το είδος. Η υπερεκμετάλλευση των θαλάσσιων πόρων οδηγεί στη μείωση της διαθέσιμης τροφής και μπορεί να επηρεάσει άμεσα τον ρυθμό ανάπτυξης, την αναπαραγωγή και τη βιωσιμότητα της μεσογειακής φώκιας.

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ

Σημαντικό βήμα για την προστασία της μεσογειακής φώκιας και των βιοτόπων της αποτέλεσε η ανακήρυξη της περιοχής των Βορείων Σποράδων σε προστατευόμενη και η ίδρυση του Εθνικού Θαλάσσιου Πάρκου Αλοννήσου Βορείων Σποράδων (ΕΘΠΑΒΣ). Καθοριστική υπήρξε η συμβολή της μη κερδοσκοπικής, μη κυβερνητικής οργάνωσης ΜΟm /Εταιρία για τη Μελέτη και Προστασία της Μεσογειακής Φώκιας στην οργάνωση και λειτουργία δραστηριοτήτων, σε συνεργασία με τις αρμόδιες αρχές. Σύμφωνα με τα στοιχεία του οργανισμού, τουλάχιστον 55 διαφορετικά ενήλικα ζώα έχουν αναγνωριστεί να συχνάζουν στην περιοχή του θαλάσσιου πάρκου, ενώ υπολογίζεται γεννιούνται άλλα οχτώ τον χρόνο.

Μέρος της δράσης της Mom είναι η ευαισθητοποίηση και ενημέρωση των ντόπιων κατοίκων και ψαράδων όπως και η διάσωση και περίθαλψη άρρωστων, τραυματισμένων και ορφανών ζώων. Γι αυτόν τον λόγο δημιούργησε το Κέντρο Περίθαλψης Μεσογειακής Φώκιας στην Αλόνησο, το οποίο είναι το μοναδικό στη Μεσόγειο και λειτουργεί σε συνδυασμό με το δίκτυο διάσωσης και συλλογής πληροφοριών της Mom. Εκεί φιλοξενούνται μόνο τα νεογέννητα, κατά κύριο λόγο, ορφανά φωκάκια που χωρίστηκαν από τη μητέρα τους, συνήθως λόγω καιρικών συνθηκών. Η περίθαλψη των μεγαλύτερων ζώων γίνεται επί τόπου.

ΕΘΝΙΚΟ ΠΑΡΚΟ ΑΛΛΟΝΗΣΟΥ

- ◎ ΣΤΟΧΟΣ: ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΜΟΝΑΧΟΥΣ - ΜΟΝΑΧΟΥΣ Κ.Α
- ◎ ΔΙΑΣΩΣΗ:

ΕΙΚΟΝΕΣ

